

Інститут релігієзнавства – філія Львівського музею історії релігії
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

**ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»:
В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ,
ДУХОВНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ
(до 150-літнього ювілею)**

ЛОГОС
Львів–2019

УДК 316.347
ББК 63.5(4Укр)

Товариство «Просвіта»: в обороні української ідентичності, духовності та культури (до 150-літнього ювілею) / Інститут релігієзнавства – філія Львівського музею історії релігії, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України: наук. ред. Орлевич І. – Львів: Логос, 2019. 288 с.

У книзі всебічно розкрито діяльність українського товариства «Просвіта». Засноване 1868 р. у Львові, воно зосередилося передовсім на культурній та економічній роботі, утверджуючи в масах національну самосвідомість, сприяючи розвитку української мови, виховуючи любов до української культури через ознайомлення з історією народу, його фольклором, традиціями тощо, а також спонукаючи до господарської активності та економічного патріотизму.

Показано вагому роль Товариства в консолідації ідеологічно неоднорідного українського суспільно-політичного руху в краї XIX–XX ст. та його переході на завершальну стадію національного відродження – політичну; простежено участь галицького духовенства й молодіжних товариств в організації просвітнянського руху XIX – початку XX ст., формування мережевої громадської взаємодії, вплив видавничої діяльності на згуртування українства Наддніпрянської та Західної України, заснування просвітнянського руху на Волині та особливості його функціонування у міжвоєнний період. Висвітлено функціонування «Просвіти» в період Другої світової війни, що стало результатом соціальної самоорганізації українців у воєнні роки, інструментом національно-культурної самоідентифікації, засобом соціальної солідарності та взаємодопомоги.

Для істориків, краєзнавців, культурологів та всіх хто цікавиться історією України.

Редколегія: *Киричук О., Малиць О.* (відповідальний за випуск), *Муравський О., Омельчук М., Орлевич І.* (наук. ред.), *Соляр І.*

The “Prosvita” Society: Defending Ukrainian Identity, Spirituality and Culture (to the 150th Anniversary) / Institute of Religious Studies – a branch of the Lviv Museum of the History of Religion, Ivan Krypiakievych Institute of Ukrainian Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine: scientific editor Iryna Orlevych. – Lviv: Logos. 288 p.

The book thoroughly describes the activities of the Ukrainian “Prosvita” Society. Founded in 1868 in Lviv, it focused primarily on cultural and economic work, affirming the national consciousness in the masses, promoting the development of the Ukrainian language, nurturing love for Ukrainian culture through acquaintance with the history of the people, their folklore, traditions, etc., as well as encouraging economic activity and economic patriotism.

The significant role of the Society in the consolidation of the ideologically heterogeneous Ukrainian socio-political movement in the region of the nineteenth and twentieth centuries and its transition to the final stage of national revival – political – is shown. The participation of the Galician clergy and youth societies in the organization of the enlightenment movement of the 19th – beginning of the 20th centuries, the formation of network social interaction, the influence of publishing activity on the unity of Dnieper and Western Ukraine, the establishment of the enlightenment movement in Volyn and peculiarities of its functioning in the interwar period are also traced.

The functioning of “Prosvita” during the Second World War, which was the result of social self-organization of Ukrainians in the war years, an instrument of national-cultural self-identification, a means of social solidarity and mutual assistance, is highlighted.

For historians, local historians, cultural scientists and anyone interested in the history of Ukraine.

Editorial Board: *Kyrychuk O., Malys O.* (responsible for the publication), *Muravskiy O., Omelchuk M., Orlevych I.* (scientific editor), *Soliar I.*

© Інститут релігієзнавства – філія
Львівського музею історії релігії, 2019
© Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2019
© Автори статей, 2019

ISBN 966-7379-92-7